ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КЕАҚ «АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ ӨҢІРЛІК УНИВЕРСИТЕТІ»
ӨМІРЗАҚ СҰЛТАНҒАЗИН АТЫНДАҒЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ИНСТИТУТЫ
ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ ЖӘНЕ АРНАЙЫ БІЛІМ БЕРУ КАФЕДРАСЫ
ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІНІҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
«ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИННІҢ ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСТЫҚ МЕМОРИАЛДЫҚ МУЗЕЙІ» КММ

BU
BAITURSYNULY UNIVERSITY

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР: ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР

халықаралық ғылыми-тәжірибелік
конференция материалдары

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ: НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ

материалы международной
научно-практической конференции

Қостанай қ., 2026 ж.
г. Костанай, 2026 г.

УДК 37.013.75:371.3
ББК 74.04+74.202
Б 94

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлыгасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы,** филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна,** PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдасты- рылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Б 94 «Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер»: Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: 13 ақпандағы 2026 жылдың – Қостанай: Ахамет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026 .– 2418 б. = Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения: Материалы международной научно-практической конференции: 13 февраля 2026 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026.– 2418 с.

ISBN 978–601–356–659–7

Жинақта «Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер» атты Алтынсарин оқулары Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары бар. Бұл конференциялар «Адал Азамат» ұлттық бағдарламасын іске асырудың жалпы бағыттары мен үрдістерін анықтайды, соның ішінде жас ұрпақты тәрбиелеу мен оқытудың құндылық аспектілері, жаһандық контексте ұлттық білім беру нұсқауларын қайта қарастыру және жаңартудың озық тәжірибелерін көрсету, жас ұрпақта азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды дамытудың ғылыми-әдістемелік негіздемесі және жасанды интеллекті заманауи білім беру процесіне жүйелі түрде енгізудің инклюзивті тәжірибелері мен әдіснамасының қысқаша мазмұны.

Конференция материалдарында Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының білім берудің құндылықтық мағыналары бойынша заманауи нұсқаулар контексіндегі өзектілігі, оқыту мен тәрбиелеудің аксиологиялық аспектілерінің ғылыми негіздері, сондай-ақ мұғалімдердің ұлттық білім берудегі заманауи қиындықтарға дайындығы мәселелері және мұғалімдердің цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, инновациялық қызметке педагогикалық құзырлығы талқыланады.

Бұл жинақтағы материалдар ғалымдар, университеттер мен колледждер профессорлары, мектеп және мектепке дейінгі мекемелер мұғалімдері, білім беру саласындағы психологтары, магистранттар мен студенттер үшін қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения», определяющие общие направления и тенденции внедрения национальной программы «Адал азамат», такие, как ценностные аспекты воспитания и образования молодого поколения, демонстрация лучших практик по переосмыслению и актуализации национальных ориентиров образования в глобальном контексте, научно-методическое обоснование формирования гражданской идентичности и патриотических ценностей обучающихся, обобщение инклюзивных практик и методологии системной интеграции искусственного интеллекта в современный образовательный процесс.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отчественном образовании, к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-659-7

УДК 37.013.75:371.3
ББК 74.04+74.202

© Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026
© Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026

ие болады. Сабақта оқушының өз ойын сын тұрғысынан ойлап, дәлелдей білуіне және еркін ойлауына мүмкіндік берілуі керек. Сонымен қатар оқушылардан оқуды талап еткен кезде мұғалім өзінің сабақ беруіне емес, оқушылардың оқу ептілігін дамытуға назар аударуы тиіс, сондықтан мұғалім оқу ортасын құруы керек, сонда оқушы ақпаратты енжар қабылдамайды, оқу үдерісіне белсене қатысатын болады. [6, 4б.]

Әр сабақтың үдерісіне белсенді қатысу арқылы оқушылар өздерінің болжамдары мен сұрақтарын құрастырады, бір – біріне кеңес береді, өз алдына мақсат қояды, алынған нәтижелерді қадағалайды, идеялармен эксперимент жасайды және қателер оқудың ажырамас бөлігі екенін түсіне отырып, тәуекелге барады. Олар

тәуекелге барудан қорықпайды, ойлауға түрткі болатын түсініктемелер жасайды, жетекші сұрақтар қояды, өз идеялары мен жолдастарының идеяларын талдай отырып, проблемаларды шешу жолдарын баяндайды. «Жаңаны білгісі келу» олар үшін маңызды қадам.

Білім – тек ғылымның іргетасы ғана емес, сонымен бірге тасы өрге домалаған еңсесі биік елдермен терезесі тең мемлекет болудың күретамыры, ел дамуының алтын арқауы. Білім бар жерде даму, жетілу, кемелдену үрдісі бір сәтке толастамайды.

Ахмет Байтұрсынов айтқандай қазіргі заман талабына сай білім беру мәселесі, сол қоғам мүддесіне сай болуы керек. Қазақтың болашағын тәрбиелеу мен білім беру ісінде әлемдік стандартқа сәйкес білім беруді темірқазық етіп ұстансақ қателеспеспіз деп ойлаймын.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының «Білім туралы заңы»
2. Құдайбергенова, К. С. Құзыреттілікке бағытталған білім беру. – Алматы: Рауан, 2010.
3. Әділжан Т. Б. Зердеңізге тоқыңыз. Жинақ.
4. Сластёнин В. А., Исаев И. Ф. Педагогика. – Москва: Академия, 2013. – 576 с.
5. Мұғалімге арналған нұсқаулық
6. Оқушы роліне жаңаша көзқарас. Дауыс пен Көрініс. // Оқу мен жазу арқылы сыни тұрғыдан ойлау туралы ұлттық журналы. – 2019 ж.

ӘОЖ 37.06

Ы.АЛТЫНСАРИННЫҢ ҚАЗАҚ ҚЫЗДАРЫНЫҢ БІЛІМІНЕ ҚОСҚАН ҮЛЕСІ

Ертаева Арайлым Саматовна,
қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі
Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қаласы білім бөлімінің №16 жалпы білім беретін мектебі» КММ
Қостанай қ., Қазақстан

Аңдатпа

Ыбырай Алтынсарин қазақ халқының ағартушылық тарихында және ұлттық мектебінің қалыптасуында терең із қалдырған тұлға. Әсірсе әйел бостандығының дамуына қосқан үлесте қазақтың ұлы ұстазы, ағартушы Ыбырай Алтынсарин көбінің есінде сақтала бермейді. Осы арада қазақ әйелдерінің ең маңызды құқықтарының бірі – білім алу құқығының жүзеге асуы да оның арқасында болды. XIX ғасырдың соңындағы қазақ даласы үшін бұл гендерлік революция яғни теңдік мәселесі болды. Сол кездегі дәуірдің ауырлығана қарамастан Ыбырай қазақ қыздарының білім алуға деген мүмкіншіліктерін оятқаны және сол үшін бар күшін, еңбегін қосқан.

Түйінді сөздер: *Мектеп, қазақ қыздары, әйел бостандығы, білім, қызмет, оқушы, құқық*

Аннотатция

Ыбырай Алтынсарин – выдающаяся личность в истории казахского просвещения и становления национальной школы. Особенно редко вспоминают о вкладе великого казахского учителя и просветителя в развитие женской свободы. Именно благодаря ему было реализовано одно из важнейших прав казахских женщин – право на получение образования. Для казахской степи конца XIX века это стало настоящей гендерной революцией, вопросом равенства. Несмотря на трудности того времени, Ыбырай Алтынсарин пробудил в казахских девушках стремление к знаниям и приложил все усилия для этого.

Ключевые слова: *школа, казахские девушки, женская свобода, образование, служение, ученица, право.*

Abstract

Ybyrai Altynsarin was a prominent figure in the history of Kazakh enlightenment and the formation of the national school system. However, his contribution to the development of women's rights is often overlooked. One of the most important rights granted to Kazakh women – the right to education – was made possible thanks to him. For the Kazakh steppe in the late 19th century, this was a gender revolution, a matter of equality. Despite the challenges of that era, Ybyrai awakened the desire for knowledge among Kazakh girls and devoted all his strength and efforts to this cause.

Key words:*school, Kazakh girls, women's freedom, education, service, student, rights.*

Кіріспе

XIX ғасырдың екінші жартысындағы қазақ әйелінің жағдайы қиын болды деу мүлде айтып, сөйлемегенмен тең десем қателеспеспін. Қазақ әйелдерінің көпшілігінің тағдыры – көшпенділердің қиын өмірін жабдықтауымен өткенін тарих беттерінен білеміз. Тек кейбір жоғары шенді тұлғалардың әйелдері үйде білім алуға қол жеткізе алды, көпшілігінің бұл туралы армандауға да батылы жетпеді. Ал өткен ғасырдың екінші жартысындағы қазақ әйелдерінің атақты эмансипациясы мен жауынгерлігі іс жүзінде жойылды.

Өткен ғасырларда қазақ даласы аты аңызға айналған сақ патшайымы Томирис пен Заринаны да, қазақ–жоңғар соғысына қатысушылар Абылай сұлтанның қызы – Айтолқынды, Қарасай батырдың қызы – Есенбикенә, Бұланбай батырдың қызы – Айбикені және Гауһар – алғашқы әйел барлау отрядын құрған Қабанбай батырдың қызы туралы жауынгер қыздар туралы тарихты жақсы білеміз.

Алайда XIX ғасырда бәрі мүлдем басқаша болды – уақыт енді әйелдерден әскери ерліктерді талап етпеді. Бұл кезде қазақтың асыл әйелдері қоғамдық өмірге құштарлық таныта бастағанымен, оларға ошақ қорғаушы рөлі тағы да жүктелді. Қазақ хандығының мемлекеттік және дипломатиялық істеріне араласып, күйеуінің саясатына өте белсенді түрде ықпал ете бастаған Әбілқайыр ханның әйелі атақты Бопай ханымды еске түсіруге болады. Немесе Сібір қырғыздары аймағындағы тұңғыш әйел сұлтан атанған Абылай ханның немересі Айғанымды атасақ та болады.

Бірақ сол кездің өзінде мұндай мансаптар мен тағдырлар элита арасындағы оқшауланған жағдайлардың бірі болды. Жоғары шенді тұлғалардың әйелдері де өз бетінше әрекет етуді ойламаған. Қарапайым отбасынан шыққан әйелдерге қарағанда, оларға үй жұмысы әлдеқайда аз жүктелді. Алайда, ол кезде Қазақстан құрамына кіретін Ресей империясының барлық қол астындағы әйелдерінің бұл күндері ешқандай құқығы болмағаны анық. Бірақ XIX ғасырдың екінші жартысы – қазақ феминизмінің, яғни қазақ қыздарының бостандығының тууына мүмкіндік берген бірнеше факторлардың тоғысқан бірегей уақыты болды.

Негізгі бөлім

Ыбырай Алтынсаринның әйелдер құқығын қорғаудағы сіңірген еңбегін бағаламау мүмкін емес. Орынбор шекара комиссиясы жанындағы интернатта оқып жүргенде орыс және еуропалық әдебиеттерді көп оқып, қалыптасуына әсер етті. Ал 1850–60–шы жылдары Гюстав Флобердің «Бовари ханым» романы оқырман қауым арасында керемет танымал болды, онда алғаш рет әйелдердің қоғамдағы рөлі, орны және әйелдің мүмкіндігі туралы сұрақтар көтерілген болатын. Әйелдің қазіргі қоғам белгілегеннен әлдеқайда көп нәрсеге құқығы бар деген идея Еуропа мен Ресейдің атмосферасында сөзбе–сөз көтерілген мәселелердің бірі болды. Бұл бір жағынан жаңалықтың бәріне сезімтал болса, екінші жағынан жерлестердің басым көпшілігінің аянышты жағдайын көрген Ыбырай Алтынсаринға да бұл жағдай әсер етпей қоймағаны анық. [1. б.289–289].

Еңбек жолының алғашқы «қарлығашы» 1860 жылы Торғайдағы қазақ мектебінде орыс тілінен сабақ беруден басталған. Оның жобаларының табысты болуына Алтынсарин Орынборда кездескен шығыстанушы ғалымдар Василий Григорьев пен Николай Ильминскиймен жақын танысуы үлкен септігін тигізді. Осындай беделі жоғары, ықпалды тұлғалар, Ыбырай үшін Петербургте жақсы сөз айта алар еді.

Уақыт өте келе Ыбырай Алтынсаринның өзі астаналық шенеуніктердің алдында жақсы беделге ие болды. Оны халық ағарту министрі Дмитрий Толстой құрметтеп, Торғай облысындағы қазақ мектептеріне инспектор етіп тағайындады. Қазіргі тілге аударғанда қазақ мектептерінің инспекторы орта білім министрімен бірдей деуге де болатын мансап. Алтынсарин осы жылдар ішінде Торғай уездік әкімшілігінің кеңсе қызметкерінен бастап уездік судьяға дейін әртүрлі қызметтерде жұмыс атқарған. Бірақ ол педагогикалық салада атын шығарып, ұрпақтарының алғысына бөленген ұлы ұстаз болған. [2. б.65].

Алтынсаринның қызметі көп жағдайда Александр II–нің ұлы реформалары кезеңінде болды, ол кезде барлық жаңа нәрселер тез енгізілді. Атап айтқанда, 1871 жылы әйелдерді мемлекеттік қызметке алуға рұқсат беретін жарлыққа қол қойған император–реформатор болды. Содан кейін штаттың әр түкпірінде білікті әйелдер шұғыл қажет болды. Егер астаналарда бұл үшін асыл қыздар институттары, Бестужев курстары болса, губернияларда олар мұндай нәрсені армандамаған. Сонымен қатар, жергілікті халықты оқыту мәселесі әрдайым проблемалық санатқа жататын, әсіресе республика шеттерінде.

Ыбырай Алтынсарин сияқты тұлғаның беделі керек болған еді. Билікпен бірге Ырғыздағы алғашқы әйелдер мектебінің пайда болуын да сол кісінің септігі тиген еді. Алғашқы студенттер тобы тек орыс қыздарынан құралды. Бірақ бір жылдан кейін, 1888 жылы мектеп жанынан қазақ ұлтының оқушыларына арналған мектеп–интернат ашылды. Кейіннен мұндай оқу орындары Торғай, Қостанай, Қарабұтақ, Ақтөбе қалаларында ашылды. [3. б.156].

Алтынсарин қазақ әйелдеріне білім беру бастамасында патша өкіметі тарапынан кедергілерге тап болады. В.В.Катаринскийге жазған бір хатында былай деп хабарлайды: «Қазақ қыздарына арнап ашылмақ мектептің табысты боларына губернатордың күдігі бар... ал мұндай маңызды істі бастамаса, ешқашан да ештеңе де болмайды ғой. Бұл істің Ырғызда оңға басатындығына мен қазірдің өзінде кәміл сенемін». Тағы да Ыбырайдың қыздар мектептерін ашу жөніндегі жолдастарына жазған хаттарынан үзінді келтіре кетсек.

Ы. Алтынсариннің В. В. Катаринскийге хатынан үзінді «Аса қадірлі Василий Владимирович! Осы хатыммен бірге доверенность жіберіп отырмын. Я, ұмытып бара

жатыр екенмін ғой. Ырғызда қыздар мектебін ашу үшін тамыздың аяғында сонда боламын. Оның үстіне, Бөрте болысында болыстық мектептің ашылуын тездету үшін Елек уезінде болуым керек. Бұл мектепті ашуға рұқсат алынды. Бұл мәселелер осында губернатор келгеннен кейін әбден анықталмақ. Губернатордың Қостанайға келуін маусымның онына күтіп тұрмыз. Көшіп келген орыстардың балалары үшін мектеп ашу жөнінде губернатормен Караулов та, мен де сөйлесетін болдық. Губернатор кеткеннен кейін, істің ыңғайына қарай, біз қалай көрісетінімізді, менің Сізді Қостанайда кездестіретінімізді Сізге хабарлармын. Қостанайға келуіңізді қатты тілек етемін. Қостанай. 28 мамыр, 1887 жыл».

Ф. Д. Соколовқа жазған хаты «Көптен бері Сізге хат жазбағаныма, қымбатты досым, Федор Демьянович, ренжімеңіз. Хат жазбаған себебім, Қостанайда ашылатын орыс мектебі жөніндегі мәселе осы уақытқа дейін шешіліп болған жоқ бұл мәселенің жауабы бүгін болмаса, ертең келер деп күтіп отырмын. Оның бер жағында мынадай бір жағдай болып қалды; егер уезд началънигінің тілмашы болып кіре алатын болса, Маужан Байжиенович оқытушылық қызметті тастағысы келіп жүр. Ал бұл жұмыс қазіргі тілмаш Қаржасов мырзаның уездік басқармаға іс жүргізуші болып тағайындалуына байланысты, бұл жөнінде губернатор уәдесін берген көрінеді. Бірақ осы шытырман–шатақтар әлі шешіліп болған жоқ. Сондықтан, мен Сізді шын көңіліммен қуантқым келсе де, қуанта алмай отырғанымды өзіңіз де түсінетін боларсыз. Бірақ үмітіңізді үзбеуіңізді өтінемін, онан соң, егер өзі тілемейтін болса, әйеліңізді алып кетпеуіңізді сұраймын, Қостанайда мектеп ашу мәселесә немесе Байжиеновты тілмаш етіп тағайындау мәселесі, қалай болған күнде де, қыркүйектен қалмай немесе, ең әрі кеткенде, қазаннан қалмай, Орынборға өзім барғанымда, бір жайлы болып шешілуі керек.

Ырғызда қыздар мектебін ашу үшін тамыз айының орта шенінде сонда барғалы отырмын. Сонда көрісерміз. Әзірге сау бола тұрыңыз. Әйеліңізге менен сәлем айтыңыз. Шын ықыласыммен оның аман–есен болуын тілейтінімді айтыңыз. Ол кісі уайым жемесін. Күйеуін ол кісінің қалауы бойынша, қазір болмаса да, жуық, араның ішінде, орналастырамын.

Асығып отырмын, досым, хатымның тәртіпсіздеу жазылғанына кешірім етіңіз. Өзіңіздің И. Алтынсариныңыз. Қостанай. 5 тамыз, 1887 жыл». [4]

Нәтижелер

Ыбырайдың арманы көп ұзамай орындалып, жүзеге асады. Ырғыз қаласында қазақ қыздарына интернаты бар арнаулы мектеп ашылады. Шындығында бұл қазақ халқының өмірінде болған аса үлкен оқиға еді. Зор маңызы бар бұл бастаманың сәтті болғанына Алтынсарин аса қатты қуанады. Ол патшалық әкімшіліктен Торғай облысының барлық уездерінде қыздар училищелерін ашуға рұқсат алады.

Бүгінгі күнде 1887 жылы 15 қыркүйекте ашылған Ырғыз қалалық бір кластық қыздар училищесі Ы.Алтынсарин атындағы орта мектеп қызметін атқаруда.

Алтынсарин аталмыш мектептерді ағарту ісінің алғашқы қадамдары деп білген. Ыбырайдың Ушинский жолымен жүргізген оқыту жүйесі бойынша: мектеп – ең алдымен халықтық мектеп болуы керек, халықтың тұрмысына ыңғайлы, шаруашылығына қолайлы болып құрылуы керек. Ауыл мектебі ауыл өміріне, болыстық мектеп – болыстағы жағдайға сай құрылуы керек. Ауыл мектептері үлгілі, тәртіпті, көрнекті, мәдениетті, ауылдағы бүкіл мәдени–ағарту жұмысының орталығы «қазақтарды оқытудың негізгі буыны» болуға тиіс.

Ыбырай Алтынсарин қазақтың ағартушылық тарихында және ұлттық мектебінің қалыптасуында терең із қалдырған ұлт ұстазы. Сонымен қатар қыз

балаларға арнап мектеп ашу ісіне белсене кіріскен. Қазақ қоғамын көтеру үшін, еліміз, халқымыз сауатты болуы үшін, ер балалармен қатар қыз балалардың да сауатты болғанын қалап, сол жолда аямай еңбек сіңірген ұлы тұлға. Ыбырац өз бойындағы бар күш–қуатын халық мақсаты үшін аямай жұмсаған адал жан.

Қорытынды

Қорыта келе, соңғы және алдыңғы ғасырлар тоғысында қазақ зиялыларын толғандырған басты мәселелердің бірі бұл – қазақ әйелдерінің тағдыры. Тіпті осы тақырыпта тұңғыш қазақ романы жазылды. Міржақып Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» шығармасы нағыз шуға, дауға, сенсациялық жаңалыққа айналды. Романның басты кейіпкері Жамал есімді қыз ауқатты отбасының қызы кітап оқып, нұрлылыққа қол созып, өмірінің өзгеретініне сенеді. Бірақ патриархалдық қоғамның әдет–ғұрыптары сонша, ол авторитарлық, яғни ата–ананың талап етуімен сүймейтін адамына қосылып, отау құруға мәжбүр болады. Қарсылық көрсетуге тырысып, өз тағдырына құқығы бар екенін дәлелдеуге тырысқан Жамал, оның бақытқа құқығы жоқ драмалық, мұңды оқиғалардың құйынына түседі. Қазақ әйелдерінің азат болуы негізінен ең алдымен Ыбырай Алтынсариннның, оның шәкірттері мен ізбасарларының еңбегінің жемісі деп айтсақ қателескеніміз болмас. Барлық атақты қазақ әйелдері өз жолын негізінен Ыбырай Алтынсариннның күшімен Қазақстанда пайда болған мектептерден бастаған. Ал қазақ даласында білімді әйелдердің пайызы өсіп, тіпті мансап жасаған қазақ әйелдері пайда бола бастағанымен, жағдайды түбегейлі өзгерту үшін тағы бір ғасыр қажет болғаны рас. Бір ғажабы, бүгінгі қазақ феминист әйелдері ең алдымен, Ыбырай Алтынсариннның қазақ әйелдеріне негізгі құқық – білім алу құқығын бергені үшін алғыс айтуы керек деп білемін.

Әдебиеттер тізімі:

1. Акмола: Энциклопедия – Алматы: Атамұра, 1995, – 288 – 289 б.
2. «Қазақстан мұғалімі» газета Алтынсариннің жастар тәрбиесі жөніндегі еңбектері. Астана –12 қараша 1993ж.
3. Джумагулов К. «И. Алтынсарин» Ташкент, 1975.
4. https://articlekz.com/kk/article/28639

ҒЫЛЫМ, ПЕДАГОГИКА ЖӘНЕ ПРАКТИКА: БІЛІМ БЕРУДІ ТҰРАҚТЫ ДАМЫТУ ҮШІН ИНТЕГРАЦИЯ

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ
1 СЕКЦИЯ

НАУКА, ПЕДАГОГИКА И ПРАКТИКА: ИНТЕГРАЦИЯ ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ

Абдуахитова Лена Абдигалимовна Казиева Улжан Исаевна	*Бастауыш сыныпта STEM – элементтерін қолдану: пәнаралық байланысты нығайту жолдары*	23
Abdykhanov Ualikhan Kibraevich, Latyshev Oleg Yurievich	*The object of Rollan Seisenbaev's image: the consequences of violating inviolable moral principles in the sphere of education*	26
Абдуллаева Гунай Имран–кызы, Смаглий Татьяна Ивановна	*Влияние временной компетентности студентов на предупреждение самосаботажа учебной деятельности*	33
Абсатова Мейрамкул Бакираевна, Қайратқызы – Жұпаргүл	*Оқушылардың әдеби шығармаларды қабылдау дағдыларынқазақ тілі сабағында дамыту*	38
Абуова Құралай Бәкірқызы	*8, 10– сынып (т2) орыс тобындағы оқушылардың тапсырмаларында көркемдік тәсілдерді орынды қолдануын қалай жетілдіруге болады?*	45
Агеева Анастасия Анатольевна, Грищенко Валерия Валерьевна	*Формирование казахско–русского билингвизма у дошкольников в условиях дошкольной организации*	52
Агеева Анастасия Анатольевна, Ротман Виктория Андреевна	*Формирование социально–эмоциональных компетенций дошкольников средствами художественной литературы*	58
Айсина Сулушаш Темиртаевна	*Эффективные технологии и методы организации музыкально – исполнительской деятельности учащихся в процессе музыкального образования*	62
Aituganova Kundyz Kadirkulovna, Eskazinova Zhanar Amantaevna	*Peer assessment in modeling foreign language writing instruction*	68
Акимбеков Абай Абдалиұлы	*7–9 алгебра курсында екі айнымалысы бар теңдеулерді және олардың жүйелерін шешуді үйрету*	74

1 СЕКЦИЯ

Аксамбаева Ассель Манатовна	*Коммуникативные стратегии как фактор повышения эффективности иноязычного общения студентов*	80
Алдиярова Айгерим Сергазыевна, Калаков Берген Абитович	*STEM – білім берудегі цифрлық құралдар сыни ойлауды дамыту құралы ретінде*	85
Алиева Дидар Алиаскаровна	*Орыс тілінде оқытатын мектептерде қазақ тілінен оқылымдағдысын дамытудағы «Сөздер сырына саяхат: оқылым әлемі» авторлық бағдарламасының тиімділігі*	89
Аликин Марк Игоревич, Лукьянченко Наталья Владимировна	*Каузальная атрибуция успешности спортивной деятельности подростков–единоборцев с разными показателями тревожности*	93
Аметова Алмагул Женисовна	*Оқылым дағдысын меңгерту жолдары*	97
Аннаева Айболек Гарягдыевна	*Steam–проект: «Виртуальная физическая лаборатория»*	101
Ансаганов Бекзат Сейтжанович, Демисенова Шнар Сапаровна	*Развитие социального интеллекта будущих педагогов как условие их самореализации*	105
Апрелова Оксана Александровна	*Интернет и QR – технологии в развитии читательской грамотности младшего школьника*	110
Аргимбаева Жансая Маратовна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	*Вокалотерапия как инструмент психологической поддержки школьников в процессе адаптации к среднему звену*	114
Арыстангалиева Венера Талгатовна, Стамбекова Асель Серкебаевна	*Бастауыш сынып оқушыларының креативті ойлауын дамыту*	120
Асанова Асель Бегежановна, Бермухамбетова Асель Атымтаевна	*Инновационные методы формирования дискурсивной компетентности студентов педагогического вуза*	126
Аспанова Гульмира Рамазановна, Бейсебаева Шырынкул Сарсенкуловна	*Студенттердің кәсіби өз–өзін анықтау факторлары*	132
Аспанова Гульмира Рамазановна, Хамит Сая Сәбибекқызы	*Студенттердің soft skills дағдыларын қалыптастырудың педагогикалық шарттары*	137

1 СЕКЦИЯ

Аубакирова Юлия Доскановна, Кирасир Елена Макаровна	*Игровые методы в системе преподавания русского языка*	143
Аушев Спартак Тимурович, Магун Татьяна Ярославовна	*Студенческий киберспортивный клуб как средство социализации и вовлечения студентов в университетскую среду*	147
Ахметжанова Мейрамгуль Азаматовна	*Болашақ мұғалімнің қалыптасу шарты ретінде кәсіби өзін–өзі білім арқылы дамыту*	150
Ахметова Айымкүл Қадірбайқызы, Таубалдиева Жұматай	*Ы. Алтынсариннің музыкалық білім беруге қосқан үлесі*	156
Ахметчина Гайни Гизатовна, Утегенова Бибикуль Мазановна	*Социально–коммуникативная компетентность подростков как фактор формирования безопасной образовательной среды*	161
Аширбек Айгул Максетбайқызы	*«Space and earth» бөлімі аясында 7–сынып оқушыларының ағылшын тіліндегі сөздік қорын дамыту*	166
Әзім Айгерім Бахтиярқызы, Сламбекова Толкын Сламкуловна	*Студенттердің академиялық адалдығын өзіндік жұмыс негізінде қалыптастыру*	170
Баданова Гульмира Мирашкызы	*Формирование математической грамотности младших школьников через практико–ориентировочные задания в рамках методичесокого пособия «Математический компас Казахстана»*	176
Baetova Elvira Muratovna, Ashirhanova Karlygash Mashtayevna	*Development of independent foreign language learning skills among students majoring in psychology and pedagogy*	179
Базарова Мадина Жомартовна, Алибеккызы Карлыгаш	*Информационные и онтологические модели повышения квалификации преподавателей в STEM–ориентированном образовании*	185
Baydullaeva Amina Meyrbekovna, Snabekova Marita Murzabekovna	*The impact of memes, emojis, and influencers on learning the english language*	190
Байкадамова Асель Серикказыевна, Скендирова Гулбейне Айтбаевна	*Әдебиеттегі иллюстрация: мұғалімдерге арналған әдістер мен тәжірибелер*	193

1 СЕКЦИЯ

Байкенже Нұргүл Қаржаубайқызы, Беркимбаев Камалбек Мейрбекович	*Болашақ педагогтардың эмоционалдық интеллектін дамытумәселелері мен зерттелінуі*	198
Байкулова Айгерим Мейрхановна, Абдрахманова Роза Султангалиевна	*Болашақ педагогтарды даярлау үдерісінде денсаулық сақтау мәдениетін қалыптастыру*	204
Байкулова Айгерим Мейрхановна, Баймурзина Қарлығаш Нұрланқызы	*Студенттердің кәсіби мотивациясын оқудан тыс іс–әрекет барысында дамыту*	209
Байкулова Айгерим Мейрхановна, Сембіғұл Назира Әділханқызы	*Болашақ педагогтардың коммуникативтік құзыреттілігін білім беру кеңістігінде қалыптастыру жолдары*	213
Балтабаев Умирбек Алмаханбетович	*Математика сабағында визуалды «бағдарлама–тренажерді» қолдану арқылы оқушылардың математикалық ойлауын дамыту*	217
Балтабаева Гүлсара Калиакбаровна, Әмір Гүлбадан Сейілханқызы	*Тізбектер және прогрессия» тақырыбын оқыту әдістемесі*	222
Балтабаева Гульсара Калиакбаровна, Байкадамова Асель Серикказыевна	*Мектептің қаржы менеджменті жүйесі: тиімді басқарудың негізгі ұстанымдары*	227
Басенова Айдана Куандыковна, Байжанова Сауле Аскарбековна	*Использование LEGO–робототехники как средства развития речи детей старшего дошкольного возраста*	233
Баянғали Шұғыла Бейбітқызы, Тапалова Анипа Сейдалиевна	*Химия –педагогикалық білім берудегі жасыл химиялық интеграция*	236
Бәкіш Әйгерім Қанатқызы	*Когнитивное развитие у учеников начальных классов*	240
Бейсембаева Айым Асылбековна, Каратаева Татьяна Олеговна	*Воздействие цифровой коммуникации на эмоциональный интеллект студенческой молодежи*	244
Бекбаева Жанар Сабыровна, Казакова Анастасия Викторовна	*Геймификация образовательного процесса как инструмент повышения учебной мотивации обучающихся*	250
Бекенова Индира Конысбековна	*Педагог–психологтың психологиялық мәдениеті мәселесі*	256

1 СЕКЦИЯ

Бекмурзина Жанар Инбергеновна, Ормамбекова Асель Кайратовна	*Қазақ тілі мен ағылшын сабағында проблемалық оқыту арқылы оқушылардың айтылым дағдысын дамыту*	260
Бексултанова Раушан Каиржановна	*Болашақ педагогтардың этикалық–деонтологиялық мәдениетін дамыту*	264
Бойко Павел Николаевич	*Баскетбол 3х3 как эффективное средство развития технических и тактических навыков у учащихся*	268
Боков Виталий Витальевич, Беденко Екатерина Фёдоровна	*Влияние альтернативных вариантов к казахским национальным играм на духовно–нравственное воспитание в школах с русским языком обучения*	272
Болбас Галина Владимировна	*Трансформация идей природосообразного воспитания в условиях цифровизации образования*	277
Борисова Ирина Александровна, Уалжанова Раушан Амантаевна	*Развитие словарного запаса и орфографической зоркости у учащихся младших классов*	281
Ващенко Елена Валерьевна, Смаглий Татьяна Ивановна	*Развитие эмоциональной устойчивости интеллектуально одаренных обучающихся в практике специализированной школы*	287
Verbytskyi Sergii Borysovych, Poshtarenko Anna Vitaliivna	*Implementation of current technical and technological innovations in the training of postgraduate and doctoral students of food and biotechnological profile*	290
Владыкина Екатерина Викторовна, Демисенова Шнар Сапаровна	*Осознанный выбор образовательного профиля в подростковом возрасте*	294
Власов Вадим Сергеевич	*Критерии сформированности мотивации у учителей иностранного языка*	300
Вовненко Анна Александровна	*Эффективность психолого–педагогического сопровождения профессионального самоопределения подростков в условиях общеобразовательной организации*	303
Вуец Людмила Владимировна	*Современные направления применения образовательных технологий в контексте формирмирования компетенций*	307

Габдрашит Алимхан Бакытулы, Демисенова Шнар Сапаровна	*Социально–психологические детерминанты представлений об успехе у подростков*	311
Габдуллина Гульмира Негматовна, Алдамбергенова Карлыгаш Токбаевна	*Білім беру ұйымдарында чек–парақтарды қолдану: басқарушылық және педагогикалық қызметті интеграциялау тәжірибесі*	316
Гаджиева Лариса Владимировна	*Интеграция математики, цифровых технологий и исследовательского обучения как инструмент устойчивого развития образования*	321
Генрих Юрий Сергеевич	*Рейтинговая оценка деятельности педагогов организации образования*	325
Герасимова Вера Вадимовна, Бадриева Рина Ринадовна	*Универсальные практики межведомственной интеграции в условиях профильного образования*	330
Грынькив Ирина Алексеевна	*Исследование влияния различных методов оценивания на мотивацию учащихся к изучению физики в реализуемом подходе ACTION RECEARCH*	336
Дандыбаева Гульфия Тулегеновна, Годова Мария Владимировна	*Проектирование рабочего учебного плана как инструмент внедрения STEAM–подхода в современной школе*	342
Даумова Батима Бексултановна	*Роль директора как наставника и его влияние на развитие педагогического коллектива*	345
Девочко Виктория Владимировна	*Внедрение диалоговых тренажёров в сервисе COREAPP в учебный процесс: новые горизонты интерактивного обучения*	348
Декембаева Нуржамал Калиевна	*Бастауыш мектепте оқытуда нарративті тәсілді қолданудың артықшылықтары*	351
Довбня Елена Сергеевна, Касымова Асем Султановна	*Интерактивные методы обучения на уроках истории: интеграция научных подходов, педагогических идей и цифровых практик в устойчивом развитии образования*	355

Досимқанқызы Азиза, Аманов Амиркул Шаукатович	*Использование мультимодальных текстов на занятиях по русскому языку для формирования читательской грамотности полилингвальных студентов*	361
Дудченко Анна Владимировна	*Трансформация образовательной парадигмы: современные методы и технологии обучения в эпоху цифровизации*	368
Дуйсенбаева Гулжайна Куттыбаевна, Рамазанова Зарина Ерланқызы	*Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: Sat білім беру жүйесіндегі артықшылықтары мен кемшіліктері*	373
Езехель Евгения Александровна	*Активизация использования STEAM–технологий в волонтерской деятельности в условиях общеобразовательной школы*	378
Екремкан Дарина Сериковна, Абдиркенова Акбидаш Капановна	*ЖОО студенттерінің кәсіби өзін–өзі анықтауын қалыптастырудағы психологиялық–педагогикалық сүйемелдеудің рөлі*	381
Елеусизова Гульжан Амановна, Утегенова Бибигуль Мазановна	*К вопросу о психолого–педагогических условиях организации коллективного взаимодействия в обучении в начальной школе*	386
Ельжасов Ильяс Болатханович	*Как меняется урок в условиях модернизации образования*	392
Емшиков Бакы Меретгелдиевич	*Научно–профессиональное взаимодействие в условиях модернизации образования*	399
Ергалеева Сауле Серковна	*Инновационные технологии в игровой деятельности: как современные подходы меняют образование дошкольников*	404
Ермаганбетова Анар Бахитбековна, Ғылыми жетекші: Абдиркенова Ақбидаш Капановна	*Студенттерге жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде рухани тәрбие берудің қазіргі кезеңдегі жағдайына сипаттама*	408
Ермекова Канагат Турсуновна, Ибисенова Гульмира Хамзиновна	*Мұғалімнің кәсіби стандарты: білім қызметкерлеріне кәсіби құзіреттілігіне қойылатын жаңа талаптар*	413

1 СЕКЦИЯ

Ертаева Арайлым Саматовна	*Ы.Алтынсариннның қазақ қыздарының біліміне қосқан үлесі*	416
Есенгулова Камила Зейноллаевна, Калимжанова Роза Лаиковна	*Модели психолого–педагогической профилактики профессионального выгорания педагогов*	421
Жаксыбаев Думан Магзумович	*Жас педагогтардың бейімделуінің әлеуметтік–кәсіби детерминанттары*	426
Жамарова Аружан Сериковна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	*Теоретическое обоснование педагогических условий формирования мотивации к иноязычному общению у обучающихся*	431
Жамбылқызы Дана, Ғылыми жетекші: Тукешова Нургуль Максетовна	*Ағылшын тілі сабағында оқушылардың грамматикалық дағдыларын проблемалық оқыту арқылы дамыту*	436
Жанайдарова Багитай Шариевна	*Қазақ ертегілері мен анимацияны кіріктіре оқыту арқылы ғылым, педагогика және практиканың өзара ықпалдасуы*	442
Жандауова Шолпан Еркиновна, Кузнецова Виктория Алексеевна	*Использование дополненной и виртуальной реальности как средство формирования познавательного интереса младших школьников*	447
Жарас Гулзат Кенесқызы	*Ағылшын тілі сабақтарында 3–сынып оқушыларының тұлғалық дамуын қолдауға арналған тапсырмаларды ұйымдастыру*	451
Жетписбаева Айсылу Айратовна, Ғылыми жетекші: Абдиркенова Ақбидаш Капановна	*Медиабілім арқылы ақпараттық мәдениетті қалыптастырудың әдістемесі*	455
Жуковская Татьяна Станиславовна	*Цифровая трансформация в образовании: ключевые принципы и методы в работе учителей начальной школы*	461
Жусупова Лазат Киреевна, Калиева Сауле Ануарбековна	*Методы мотивации на уроках русского языка у обучающихся 7–х классов общеобразовательных школ через применение подхода геймификации*	467
Жылкыбаева Меруерт Серикбаевна, Қасаболат Айгуль Жапарбекқызы	*Дарынды балаларды педагогикалық қолдау*	473

Задорожная Светлана Николаевна	*Теоретические и практические аспекты обучения исполнительскому искусству учащихся в системе дополнительного образования*	477
Закатайло Леонид Владимирович, Смаглий Татьяна Ивановна	*Особенности клипового мышления студентов вуза*	483
Замащикова Татьяна Евгеньевна	*Система психолого–педагогического сопровождения «Группы особого внимания» и «Группы риска» – основа единого подхода к дифферинциации подучетных категорий в условиях школьной образовательной среды городского образовательного пространства*	488
Иванова Елена Сергеевна, Бежина Виктория Валерьевна	*Innovations in Teaching Strategies: Participative Approach to Flipped Classroom*	492
Изатова Альмира Бекетаевна	*Anglicisms in the sociolect of Kazakhstani youth in the context of the Kazakh and Russian languages*	499
Иргасимова Айжан Болатовна	*Физика сабақтарында есептер шығару практикумы – интеграциялық оқыту тәсілі*	504
Исина Асем Балгабаевна, Кәріғұл Баян Қайырханқызы	*Кейс әдісін жүйелі қолдану арқылы оқушылардың зерттеушілік дағдысын дамыту*	507
Исмаилова Асем Берикқызы, Каратаева Татьяна Олеговна	*Особенности прокрастинационных склонностей у учащихся*	513
Исмакова Жанна Калиевна	*Формирование функциональной грамотности учащихся средствами математики*	518
Испамбетова Айгуль Сулейменовна	*От теории к эксперементу: STEM–проект на уроках физики*	524
Кабулова Гульмира Кусмановна, Шавалиева Зульфия Шавалиевна	*Влияние межкультурной коммуникации на нравстенное самосовершенствование учителя*	530
Казбекова Аида Маратовна, Смаглий Татьяна Ивановна	*Исследование особенностей академической мотивации студентов (на материале педагогического института)*	535

1 СЕКЦИЯ

Казкенова Марина Сергеевна, Утегенова Бибикуль Мазановна	*Организационно–педагогические условия проведения летней практики студентов педагогического колледжа: опыт и результаты*	542
Калдыбаев Жасулан Жусипуғли, Абдиркенова Ақбидаш Капановна	*Мектеп оқушыларының кәсіби өзін–өзі анықтауына әсер ететін психологиялық факторлар*	549
Калиев Кабдрахман Ануарбекович, Калиев Самат Каратаевич	*Современные педагогические подходы и инновации к формированию инклюзивной среды на уроках физической культуры в общеобразовательных школах*	553
Kaliyeva Kanagat, Snabekova Marita Murzabekovna	*Delegating tasks to managers and ensuring kpi and bonus fulfillment*	558
Калимарданова Гульшат Джамбуловна, Жалмендина Лейла Косылбаевна	*Бастауыш сынып оқушыларының білім беру процесінде мнемотехниканы қолдану*	562
Капарова Асел Махмутовна	*Оқылымды оқытудың акт негізіндегі интеграциясы*	567
Кариев Адлет Дюсембаевич, Тулегенова Нурбану Аркабаевна	*Болашақ педагог–психологтың эмоционалдық құзыреттілігін дамыту – кәсіби қалыптасудың бастауы*	572
Карпович Елена Владимировна, Максюта Валентина Степановна	*Применение приемов обобщения и систематизации знаний обучающихся на уроках биологии в общеобразовательной школе: обобщение передовой педагогической практики*	576
Кашникова Елена Васильевна	*Геймификация на уроках литературного чтения в начальной школе*	582
Киль Павел Павлович	*Профориентационная работа в условиях общеобразовательной школы*	586
Кирьянова Анастасия Сергеевна	*Интеграция проектной деятельности в образовательный процесс среднего профессионального образования*	588
Кифик Наталья Юрьевна, Сошникова Марина Сергеевна	*Взаимосвязь тревожности и межличностных отношений подростоков*	592
Клем Яна Сергеевна, Смаглий Татьяна Ивановна	*Психолого–педагогические условия развития гибких навыков студентов вуза*	596

1 СЕКЦИЯ

Клименко Анна Ивановна	*Самооценка личности и способности к проявлению эмпатии у современных учителей*	601
Ковальчук Инна Александровна	*Формирование читательской грамотности на уроках русского языка и литературы в контексте устойчивого развития образования Республики Казахстан*	606
Козганбаева Ментай Толеухановна	*Дарынды балалардың зерттеушілік дағдысын саралаудың сын–тегеурін қағидасы арқылы жетілдіру*	609
Колкова Инга Дмитриевна	*Педагогический дизайн образовательных квестов: методические основы и практический подход*	612
Колнаузова Надежда Васильевна	*Развитие функциональной грамотности на уроках русского языка в начальной школе*	617
Конуспаев Амир Серикович, Абилов Амирхан Тастанович	*Формирование мотивационных компонентов физкультурно–спортивной деятельности у учащихся 7–11 классов общеобразовательных школ*	622
Кравченко Дарья Андреевна, Ли Елена Дмитриевна	*Интегрированные уроки как средство развития творческих способностей младших школьников*	628
Кравченко Ольга Александровна, Титаренко Зарина Владимировна	*Реализация авторской работы «Язык в мире медиа: блог, подкаст, сторис» в рамках вариативного курса для профильного класса*	632
Крумка Валерия Андреевна, Научный руководитель: Богинская Юлия Валериевна	*Диагностика эмоциональной устойчивости младших школьников*	636
Кудабаева Бахыт Балгабаевна	*Развитие читательской грамотности через художественный текст: методические решения пособия «Мир чтения»*	640
Kudritskaya Marina Ivanovna, Ispembetova Karina Marzangaleevna	*The Interactive Reading Approach Integrated with Digital Tools in Teaching Reading to Middle School Students*	646
Kudritskaya Marina Ivanovna, Tauakelova Shynar Merekeevna	*Project–based learning in physics: enhancing motivation and engagement of secondary school students*	651

1 СЕКЦИЯ

Кузьмина Инга Валерьевна	*Интеграция физики и финансовой грамотности в условиях устойчивого развития образования: практика применения метода VisualCase*	655
Кульжабекова Айгуль Булатовна	*Фонетический ключ к грамотности: эмпирическое исследование эффективности метода phonicsв обучении чтению на английском языке в 3–х классах*	659
Кун Александра Ивановна	*Игровые технологии как средство формирования функциональной и коммуникативной грамотности младших школьников*	665
Курманова Акнур Муратбековна, Майгельдиева Шарбан Мусабековна	*Болашақ мамандардың кәсіби таңдауы мен құндылықтық бағдарлары: жастарға арналған кеңестер*	669
Курмушова Римма Галиевна, Пузеп Любовь Геннадьевна	*Выявление профессионального самоопределения подростков*	675
Кусаинова Улжан Болатовна, Беркимбаев Камалбек Мейрбекович	*Педагогтің кәсіби–цифрлық құзыреттілігінің мәні мен құрылымы*	678
Қабыл Динара Төлендіқызы	*Студенттердің әлеуметтік–эмоциялық құзыреттіліктерін дамыту*	683
Қазман Ратбек Қажыханұлы	*Дебат технологиясының оқушылардың сын тұрғысынан ойлау қабілетін дамытуға ықпалы*	689
Қазман Сандина Серікқызы	*Ағылшын контекстері: оқуды шынайы әлеммен байланыстырайық*	692
Қайрғали Нұрымжан Қайратұлы, Сартаев Рауан Нуржанович	*Олимпиада педагогикасы: теориядан практикаға дейінгі микро–цикл*	696
Қамбарқызы Айгүл, Магауова Акмарал Сабитоллаевна	*Психолого–педагогические модели и современные тенденции развития креативности у будущих педагогов–психологов*	701
Қасаболат Айгуль Жапарбекқызы, Мағауова Салтанат Абайқызы	*Бастауыш сынып оқушыларының мазасыздануының туындау мәселесі*	708
Қасым Нұрсұлтан Мырзабекұлы	*Руханияттың көкжиегі (Абай Құнанбайұлы шығармаларының тәрбиелік сипаты)*	713
Құрмансеитова Рауан Мұратовна, Тұрарова Фариза Нұрланқызы	*Қазақ тілін меңгертуде жасанды интеллекті қолдану: Жинақталған тәжірибе*	718

1 СЕКЦИЯ

Лапикова Мария Сергеевна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	*Теоретические основы социально–эмоционального развития детей в контексте арт–терапии*	722
Леженина Анастасия Дмитриевна	*Зарубежные подходы к изучению психологического благополучия преподавателя высшей школы в гедонистическом направлении: исторический обзор (XIX–XX века)*	727
Лесько Дарья Григорьевна, Татаринова Татьяна Ивановна	*Развитие творческой активности младших школьников через художественно–конструкторскую деятельность*	732
Лифинцева Даниела Андреевна, Демисенова Шнар Сапаровна	*Формирование родительской компетентности в условиях изменения семейной структуры в современном Казахстане*	735
Луковенко Ольга Сергеевна, Жусупова Дина Жетписпаевна	*Роль современных образовательных технологий в повышении интереса и эффективности обучения художественному труду в контексте устойчивого развития образования*	741
Лукович Анна Васильевна – магистр, учитель математики	*Алгебра как язык профессий: интеграция профориентационных модулей в школьный курс*	746
Мадибаев Аслан Избасарович, Мадибаева Ласана Гусейновна	*Тірі табиғат биохимиясын тәжірибе арқылы оқытудың педагогикалық негіздері*	752
Майгельдиева Шарбан Мусабековна, Төлешова Мархабат Ержанқызы	*Бастауыш сынып оқушыларының ұлттық мұралар арқылы танымдық қабілеттерін қалыптсатырудың тарихи педагогикалық негіздері*	757
Маккамбаева Элмира Камилжанқызы, Сарбаева Гульнара Тұрсынбайқызы	*Кейс технологиясы негізінде білімгерлердің ғылыми сауаттылығын бағалау әдістері*	762
Мақсұт Меруерт Жомартқызы, Туртабаев Сарсенбек Койшабаевич	*Химическая природа консервантов в молочной промышленности*	766
Мальков Леонид Максимович, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	*Социально – психологические детерминанты девиантного поведения в подростковом возрасте*	771

1 СЕКЦИЯ

Мамыр Сабина Дүйсенбайқызы	*Методическая система анализа концептосферы казахстанской городской повести в контексте современного филологического образования*	776
Масляк Ирина Александровна, Шестак Александра Валерьевна	*«Мир профессий в мире природы», как средство формирования экологической культуры детей дошкольного возраста*	779
Маутова Айслу Жангисовна	*Инновационые методы развития познавательных и творческих способостей детей 5 лет посредством конструктора UARO и робототехники*	784
Махамбетова Жамиля Таргыновна, Аблиятова Нұрай Әділетқызы	*Жасөспірімдердің шығармашылық қабілеттерін дамытуды психологиялық–педагогикалық қолдаудың заманауи тәсілдері*	787
Махмутова Амина Сапаровна, Каратаева Татьяна Олеговна	*К вопросу о профессиональном выгорании педагогов*	792
Мирошник Марина Сергеевна, Бакажанова Гульнара Курганбековна	*Интегрированное образование – залог качественного развития*	796
Модрыкина Дарья Федоровна, Ван Виктория Юйевна	*Традиционное и цифровое в методике РКИ: сопоставительный анализ способов формирования коммуникативной компетенции*	801
Молдабаева Меруерт Раульевна, Калимжанова Роза Лаиковна	*Развитие SOFT SKILLS у студентов будущих педагогов в условиях цифровизации*	807
Молдабаева Сауле Абаевна, Демесинова Мерей Акылбековна	*Разработки учебно–методических комплексов по географии и истории: обобщение опыта*	811
Muslimova Zhanna Merkemelyevna, Begalina Moldyr Moldagazyevna	*Active learning methods as a means of developing speaking skills in high school*	816
Мустафина Виолетта Саматовна, Семёнова Татьяна Сергеевна	*Использование приемов арт–терапии в коррекции тревожности студентов*	819
Мустафинов Дархан Батырханович, Демисенова Шнар Сапаровна	*Критерии и ориентиры разработки программы формирования готовности подростков к осознанному выбору будущей профессии*	824

1 СЕКЦИЯ

Мұқтар Толғанай Талғатқызы	*Білім алушылардың креативті ойлау деңгейін анықтау жолдары*	829
Мыспаева Гульмира Сапакызы	*Формирование эстетического восприятия у детей через изучение декоративно–прикладного искусства: теория и практика*	832
Нагимова Альбина Альбертовна	*Профилактика тревожности перед школой: от научных оснований к педагогической практике*	837
Нарумова Маина Владимировна	*Формирование знаний учащихся о казахском ювелирном искусстве через проектирование украшений в этническом стиле*	840
Николаева Елена Александровна, Рышкова Мария Николаевна	*Теоретическое обоснование проблемы формирования категории многозначности слов у старших дошкольников с общим недоразвитием речи*	845
Нукешова Салтанат Шугаиповна , Калиева Жанар Батырхановна	*Просветительские идеи Ыбырая Алтынсарина, основа образования нового казахстана*	848
Нургазина Жупар Жаксылыковна	*Ағылшын тілін оқытуда оқу сауаттылығын бағалаудың ғылыми–практикалық негіздері*	852
Нургалиева Далель Сериковна, Соколова Ирина Сергеевна	*Интеграция педагогических и психологических подходов в преподовании специальных дисциплин*	856
Нурманова Айнагуль Рахимжановна, Байменова Ботагоз Жумагалиевна	*Қазақ тілі сабақтарында оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту*	861
Нурмухамбетова Сания Тулендыевна, Научный руководитель: Смаглий Татьяна Ивановна	*Психолого–педагогические условия развития мотивации достижения у старших подростков*	867
Нурсеитова Алия Касымжановна	*Особенности становления языковых дисциплин в системе образования Казахстана*	871
Нысанбаева Айжан Нуртасовна, Утегенова Динара Сабыровна	*Білім беру ұйымдарындағы қауіпсіз және қолдауды жасау үшін инновациялық технологиялары*	876

1 СЕКЦИЯ

Обмолоткова Елена Михайловна	*Значимость параметрических уравнений и неравенств в школьном курсе математики*	881
Омарова Гульнара Булатовна	*Технологии и образование: от вызовов к решениям в современном обучении*	886
Омарова Дильназ Кенжебековна, Абдиркенова Акбидаш Капановна	*Қазақ тілі сабағында медиа білім беру білім алушылардың оқу мотивациясын арттыру құралы ретінде*	892
Опина Гулим Талгатовна, Оразбекова Кулпаш Капаровна	*SDGsКонтексінде тілдік әрекеттегі биологиялық мазмұн арқылы дамытудың жаңа педагогикалық парадигмасы*	896
Оразбердиева Эне Мамедовна	*Важность использования цифровых технологий в обучении студентов*	899
Ордабаева Мергуль Кабиевна, Оспанов Койман Сактаганович	*Роль семьи в обеспечении социальной стабильности: коммуникация, ценности и поддержка подростков*	902
Орынбек Бақыт Аблайханқызы	*Проблемалық оқыту әдістемесін География сабақтарында қолдану ерекшеліктері*	906
Отениязова Палзада Есбосыновна	*Развитие речи детей дошкольного возраста на основе народной педагогики*	910
Отениязова Шахида Есбосыновна	*Взгляды восточных мыслителей о духовно–нравственном воспитании подрастающего поколения*	914
Өмірбекова Өркен Серікқызы, Уайдуллақызы Эльмира	*Болашақ мамандардың басқарушылық құзыреттілігін қалыптастыруда АКТ–ның мүмкіндіктері*	917
Пахтусова Татьяна Сергеевна, Научный руководитель: Агеева Анастасия Анатольевна	*Влияние нейрогимнастики на развитие звукоподражания и речевой активности детей младшей группы*	922
Прахнау Виктор Иванович	*Реализация междисциплинарного STEM–подхода в обучении предметам естественнонаучного цикла на основе модели спиральной конвергенции*	926
Рамазанова Айгуль Доскеновна	*Воспитание глобального гражданина: педагогика устойчивого развития*	933
Рамазанова Гульмадина Тошмановна, Нурканова Сауле Ислямбековна	*Интеллектуальное развитие младших школьников средствами исследовательской деятельности*	938

Распекова Сабина Сергалиевна, Каратаева Татьяна Олеговна	*Психологическая готовность будущих педагогов к работе в школе*	943
Рахимова Алина Эдуардовна, Верховцева Карина Сергеевна	*Основные преимущества дискуссиикак современного подхода К изучению иностранного языка*	949
Рахимова Сания Мустахимовна	*Геймификация как средство повышения учебной мотивации у учащихся 5–6 классов*	952
Rakhmetova Anar Tanatarkyzy, Abdol Eleonora Doszhankyzy	*Developing students' cultural awareness in the process of teaching English*	955
Рослик Оксана Леонидовна	*Элективный курс в начальной школе: плюсы и минусы*	962
Сагадиева Кенжегуль Биахметовна	*Мектеп ұжымында зерттеу жобасын енгізу арқылы командалық жұмысты белсендендіру құралы ретінде*	965
Садырбаева Амина Фанильевна	*Сущность понятия «рефлексии»*	969
Саин Думан Асқарұлы	*Stem технологиялары арқылы күрделі құрылғылардың прототипін жасаудағы инновациялық идеялар*	975
Сакова Екатерина Игоревна, Зарубина Христина Васильевна	*Применение цифровых и мультимедийных технологий в анализе текстовых источников и развитии критического мышления обучающихся*	979
Салмагамбетова Савле Сапарбаевна, Какимбекова Меруерт Ерболатовна	*Дидактические игры и их использование на уроках английского языка*	983
Сальменова Алмагуль Галимгазовна, Тасмагамбетова Зейнат Жансултановна	*Қазақ балалар әдебиетінің ұрпақ тәрбиелеудегі үлесі*	987
Sandybekova Zhansaya Nurlanovna	*Worldskills – the beginning of professional growth*	992
Сарбасов Арман Асланович, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	*Педагогические условия развития лидерских качеств у студентов в образовательной среде вуза*	995
Сарипбекова Айгуль Турысбековна, Лекерова Гульсим Жанабергеновна	*Понятие и генезис партисипативной готовности обучающихся в современном образовательном дискурсе*	1002

1 СЕКЦИЯ

Satybaldy Moldir Seitzhankyzy, Scientific supervisor: Kudritskaya Marina Ivanovna	*Developing students' speaking and writing skills through digital storytelling technology*	1008
Сейлова Зоя Тулеубаевна, Кошкинбаева Ғайни	*Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің математикалық зерттеу іс–әрекетіне даярлығын қалыптастыру жолдары*	1012
Сейлова Зоя Тулеубаевна, Темирбаева Асем Рахымжановна	*Математика сабақтарында бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділігін қалыптастыру құралы ретінде жобалық әдісті пайдалану*	1016
Сейлова Зоя Тулеубаевна, Тоқшылықова Замира Ғалымжанқызы	*Бастауыш сынып математикасын оқытуда қолданылатын тиімді геймификация әдістері*	1023
Смагулова Гульжазира Гинятовна	*Ахмет байтұрсынұлы идеяларын қазіргі білімге бейімдеу*	1026
Солин Сергей Владимирович, Митрофанова Татьяна Валерьевна	*Архитектурное образование детей в системе дополнительного образования*	1030
Сорокина Ольга Анатольевна, Будаев Андрей Евгеньевич	*Проектные задачи по технической механике в железнодорожном транспорте*	1035
Сорокина Ольга Анатольевна, Вахитов Айрат Айдарович	*Как компьютерная графика революционизирует строительство, проектирование и дизайн*	1040
Сосновая Наталья Евгеньевна, Демисенова Шнар Сапаровна	*К проблеме психолого–педагогического сопровождения развития креативности будущих педагогов*	1043
Спиридонова Яна Михайловна, Пузеп Любовь Геннадьевна	*Проблема буллинга в образовательной среде школы*	1049
Султанбекова Жадыра Хамитбековна	*Жаратылыстану сабағында цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану арқылы оқушылардың сабаққа деген қызығушылығын арттыру*	1054
Сүйінкина Биалаш Балтақызы	*Педагог мәртебесі және ыбырай өнегесі*	1059
Тайлакбаева Гульнара Абикеновна	*Pisa тапсырмалары негізінде Абай шығармаларындағы құндылықтарды оқыту*	1064

1 СЕКЦИЯ

Темирханова Шинар Керимкеретовна	*Метапредметные задачи как инструмент развития исследовательских навыков учащихся начальной школы*	1067
Tilek Sara Gabitkyzy	*The effectiveness of interactive platforms in developing speech in students with hearing impairment*	1073
Тлебалдина Нургуль Казанбаевна	*Ыбырай Алтынсарин идеяларының қазіргі ұлттық құндылықтар жүйесіндегі маңызы*	1076
Трубникова Наталья Ивановна, Трубников Владимир Евгеньевич	*Обучающий геймифицированный лонгрид как средство повышения мотивации детей в системе дополнительного образования*	1080
Тулегенова Жадыра Аркабаевна	*Болашақ педагогтың инклюзивті білім беруде тьюторлық қызметке дайындығын қалыптастыру*	1084
Тургаева Гульсара Аманжоловна, Кельдибаева Багиткуль Аманжоловна	*Қазақстан құтты мекен» бағдарламасы аясында тыңдалым дағдысын қалыптастырудың жолдары*	1089
Уалиханова Баян Сапарбековна, Хальметов Кималь Рустамович	*Методика критериального оценивания лабораторных работ по физике как инструмент повышения качества экспериментальной подготовки учащихся*	1094
Утегенова Айбаршын Жамаллижановна	*Қазіргі заманғы білім беру жағдайында педагог–психологтың адаптивті құзыреттілігін қалыптастыру*	1098
Утегенова Бибикуль Мазановна	*Квазипрофессиональная деятельность в подготовке магистрантов научно–педагогического направления*	1102
Үсен Гүлнұр Өтепбергенқызы, Сарбаева Гүлнара Тұрсынбаевна	*Химиядағы сандық ұғымдарды меңгертуде интерактивті әдістердің тиімділігі*	1107
Фазылахметова Аружан Болатқызы	*Физиканы оқыту процесінде эксперименттік тапсырмаларды қолдану арқылы оқушылардың зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру және дамыту*	1113

Фаустова Елена Геннадьевна, Муслимова Динара Хабдылжуатовна	*От универсальных учебных действий (УУД) к функциональной грамотности: динамика развития младших школьников (2–3 классы) в условиях интеграции цифровых технологий*	1116
Федосеева Ксения Валерьевна	*Развитие критического мышления у обучающихся основной школы на уроках истории*	1120
Feher Boglarka, Каумбаев Ерасыл Жолдыбайұлы	*Мажар композиторы Золтан Кодайдың музыкалық тәрбие саласындағы қосқан үлесі*	1123
Халмухаммедова Махри Ходжадурдыевна	*Исторический опыт рационального водопользования как фактор достижения целей устойчивого развития*	1128
Халыкова Асель Керимханкызы, Кудрицкая Марина Ивановна	*Syntactic Stylistic Devices in the Speech of Queen Elizabeth II in Season 1 of the Series «The Crown»*	1134
Хальзов Руслан Дмитриевич, Калимжанова Роза Лаиковна	*Влияние современной информационной среды на профессиональное саморазвитие студентов педагогов–психологов*	1138
Хамзин Нуржан Алимжанович, Хамзина Күлшат Бақытжанқызы	*Қазақстан тарихындағы ұлт азаттық көтерілістер тақырыптарын оқыту арқылы 8–сынып оқушыларын патриоттыққа тәрбиелеу*	1143
Хамзина Күлшат Бақытжанқызы, Ерекин Айдын Муратович	*Педагогика және тәжірибе: білім сапасын тұрақты арттыру жолдары*	1147
Хасен Жанель Мараткызы, Нұрсали Қуаныш Сабыржанұлы	*Восприятие художественных произведений учащимися 11 классов: положительные и отрицательные стороны*	1151
Хлюпко Юлия Викторовна	*Трансформация традиционного формата студенческих докладов: от пассивного слушания к активному взаимодействию*	1157
Хомич Анна Алексеевна, Палиева Татьяна Владиславовна	*Структура учебно–познавательной деятельности учащихся младшего школьного возраста*	1164
Чайка Камила Юрьевна, Демисенова Шнар Сапаровна	*Методы диагностики и коррекции проблем в обучении в начальной школе*	1167

Чандыров Оразмырат	*Языковые знания открывают доступ к широкому спектру полезной информации*	1173
Чикова Ирина Вячеславовна	*Специфика субъектности участников образовательного процесса высшей школы и её изменения в условиях цифровизации*	1176
Чумарин Равиль Халилович, Разяпов Ильяс Габдуллович	*Формирование проектно–исследовательских компетенций В процессе создания цифрового образовательного продукта на примере чат–бота агентств недвижимости с ИИ*	1180
Шатских Анастасия Александровна	*Эффективность ранней профилизации учащихся 7–8 классов на уроках английского языка*	1186
Шахназарова Наира Владимировна	*Роль фасилитации в современном обучении: инструменты и педагогические эффекты*	1190
Шектыбаева Назгуль Тукеновна, Күзембайұлы Аманжол	*Ы. Алтынсарин ұлттық педагогиканың тірегі*	1195
Шестаков Вячеслав Николаевич, Медведева Александра Ивановна	*Место цифровизации образовательной организации в концепции устойчивого развития*	1199
Шефер Людмила Юрьевна, Алимбаева Айгерим Мейрамхановна	*Практико–ориентированный подход в преподавании биологии как средство интеграции науки и образования*	1203
Шиляев Илья Александрович, Калимжанова Роза Лаиковна	*От формальной рефлексии к осознанной: трансформация педагогической практики в условиях современных образовательных вызовов*	1208
Шитова Маргарита Алексеевна	*Коммуникативные компетенции и их развитие у будущих специалистов по маркетинговым коммуникациям*	1214
Шмелёва Ольга Валерьевна, Шаймердинова Акмарал Сериковна	*Играем в профессию — учимся быть честными. Использование развивающих игр о мире профессий как инструмент обеспечения качественного воспитания ценности добросовестного труда в контексте программы «Адал Азамат»*	1217

Шоманбаева Манат Торгаевна, Аман Асель Саматқызы	*Процесс статистического анализа данных с применением электронных таблиц*	1222
Щербакова Анна Сергеевна, Научный руководитель: Агеева Анастасия Анатольевна	*Формирование культуры безопасности жизнедеятельности у детей дошкольного возраста посредством проектной деятельности*	1227
Ян Дарья Александровна, Научный руководитель: Колдасбаева Зинаида Шакировна	*Анализ влияния школьной программы по русской литературе на духовно–нравственные ориентиры школьников*	1233
Ясменко Руслан Александрович	*Роль физической культуры в устойчивом развитии здоровья обучающихся*	1238

«БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР: ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР» атты АЛТЫСАРИН ОҚУЛАРЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ–ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ «ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ: НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ»

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының
педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі 118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 151 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
сәуір, 2026 жыл

Сборник материалов набран и сверстан кафедрой педагогики, психологии и специального образования педагогического института им. У.Султангазина Костанайского регионального университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтурсынова 47
(корпус Пединститута, ул.Тауелсиздик 118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Обьем 151 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте университета ksu.edu.kz
апрель 2026 год